Ч. 94. Неділя 10 мая (27 цьвітня) 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Поклін німецких володарів Цісареви. — Справа марокканьска. — Положенє в середній Азиї.

Від італіяньского короля наспіла передвчера до Найясн. Пана слідуюча депеша: В роцї, в котрім В. Ціс. Величество обходить 60-літний ювилей Свого повного слави Правлїня, лучать всї пануючі і начальники держав свої желаня щастя і благословенія з льояльними маніфестациями народів Монархії. Перенятий давною і вірною приязнию, яку відчуваю для Вашого Величества, беру наживійшу участь в тій радістній події і прилучаю ся до сердечних чувств, які Вашому Величеству нинї цісар німецкий, наш спільний союзник і приятель лично висказав. — Віктор Емануель.

Найясн. Пан відповів телеґрафічно що слїдує: Я незвичайно зворушений памятию Вашого Кор. Величества, котрий свої желаня з нагоди осягненя 60 го року Мого Правлїня висказує менї в дни тім самім, в котрім Єго Ціс. Величество цісар Вільгельм, наш спільний союзник і приятель та німецкі князї довкола Мене зібрали ся. Дякуючи Ваш. Кор. Величеству найсердечнїйше, тїшу ся з тої нової ознаки тїсного союза і тїсної приязни, яка нас лучить. — Франц Йосиф.

З нагоди передвчерашного з'їзду Є. Вел. Цїсар і цїсар Вільгельм пороздавали богато відзначевь мінїстрам і прочим достойникам, які було присутні при з'їздї німецких князів.

Князь реґент баварский Люітпольд переслав бурмістрови міста Відня 1000 марок для убогих міста. Король саский жертвував бурмістрови пачку дорогоцїнних фіґурок з саскої порцеляни.

Берлиньскі часописи присьвячують віденьскому з'їздови вступні статї. Між иншими пише Börsen-Ztg., що гостина німецких князів в Шенбрунї не потягне за собою ніяких видимих наслїдків полїтичних. В послїдній констеляциї в Европі нїчого не змінить ся, однако та надзвичайна маніфестация має тревалу вартість для союзних держав. Berliner Tageblatt пише: Гостина німецких князїв у Відни найде відгомін в найширших кругах німецкого народа, бо всї полїтично мислячі люди здадуть собі справу з єї значіня. День ювилею Цїсаря Франц Йосифа подасть німецкому народови також нагоду до виявленя правдивого вдоволеня, яке приносить пересьвідченє, що вузли сполучаючі обі держави не повинні бути нїколи зірвані. — Pester Lloyd вказує на надзвичайну сердечність в четвергових тоастах і желанях в Шенбрунї, а особливо на сердечну дуже телеґраму італіяньского короля, доповняючу бесїду цїсаря Вільгельма. Ден той був рівночасно величавим славословленєм потрійного союза, що єсть дуже важним фактом, який надає четверговому торжеству характер памятного дня мира.

Італіяньска „Tribuna" підносить велике значінє гостини князїв німецких у Відни із становища історії і міжнародної полїтики. Вказує на великі прикмети характеру і полїтичну мудрість цїсаря Франц Йосифа.

„Times" пише, що в Европі нема пануючого, котрого би анґлїйский нарід більше подивляв, як цїсаря Франц Йосифа. Цїсар Австро-Угорщини в часї свого правлїня доказав що уміє примінювати ся до новочасних реформ, чим скріпив дуже засаду монархізму. Подібно пишуть: „Standard", „Daily Graphic" і „Morning Post".

Над положенєм в Марокку відбула ся в Парижи нарада тайна мінїстрів і ґенералів при участи ґенерала Льотея, котрий що йно вернув з Марокка з подрібним звітом. Дневники звіщають, що на тій радї розправляли про

---

20)

Артисти і їх штука.

Образки із сучасної і давнїйшої культури.

Після Де Во, Остена і др.

написав К. В.

(Дальше).

— Чи можу сїсти і чек виповнити? — спитав Бляк.

Артистка кивнула головою. Підчас коли він писав, она задумала ся. Він сказав, що его спосіб то „з маньки". Ну, то було би також з маньки, як би она прислалвих людий казала арештувати при їх роботї. То наробило би також сензациї. — Але ні! Він таки правду каже, що она мусить зайти публику з маньки та й ґазетників також. То прецї в єї інтересї.

Єї послїдні сумніви розвіяли ся. — Точно о першій годинї буде все лежати приготовлене в сїй комнатї, що має бути забране. Але щоби менї полїция не наробила опісля яких неприятностий!

— Даю вам своє горло за то, що не будете мати ніяких! Совістна робота і як найбільша тайна то основи мого підприємства.

— — — — — — — — — — —

Бляк ішов з піднесеною головою і з вдоволенєм на лици улицею в долину і нараз всунув ся до якогось дому. Коли по десяти мінутах вийшов знову, зробила ся з ним якась незвичайно дивна зміна. Ішов тепер згорблений як старий дїд а одно плече мав висше. Відтак мав на собі якийсь довгий, досить дрантивий плащ від дощу, ковнїр підніс до гори а свій хороший цилїндер заміняв на замащений мягкий капелюх, котрий насунув собі глубоко на очи.

Часть міста Корнгіль лежить на схід від Сіті, того Серця Льондону. Ще дальше на схід виходить ся через Лїденгальстріт і Ольдґет на Вайтшипельрод, улицю, що перетинає льондоньске передмістє Вайтшипель, славне з того, що там криє ся по норах найбільше всїлякого рода злочинців.

Улиця має свою назву від кількох, давнїйше колись мабуть побілюваних каплиць, що висувають ся трохи на улици. Коли увійти на ту улицю, то она загалом взявши представляє такий сам образ як і ті послїдні, через котрі перейшло ся. Але чим дальше іти, то образ той зміняє ся. Улиця перестає вже тягнути ся простїсенько. Доми стають щораз низші, тинк на них повідпадав а вікна часто позакладані дошками. Середина улиці і тротоари коло неї як би лиш на то, щоби тут складати всю гряз і сьмітє. Попід домами чипять та пересувають ся попід їх стїни всїлякі підозріні людиска. Але то все можна стрітити й на инших передмістях Льондону, иноді навіть і в різкій супечности з величавими рядами домів при улици і з дуже оживленим рухом торговельним. А по правдї Вайтшипельскі злочинцї криють ся в бічних уличках. Там гній та сьмітє лежать такими купами, що аж гидко стає а від випарів, які з них виходять, дихати не можна. Одна буда підпирає другу, щоби не розвалила ся. Помешканя в них можна назвати лиш норами. Пяні жінки з надутими лицями і з очами мов склянними баньками сидять попід домами а напів голі дїти вигойкуючи качають ся в страшеннім калї. Оттут то домівка цїлої армії льондоньских злочинців.

Там, де одна з тих вузких побічних уличок виходила на головну, Бляк пристанув, оглянув ся непевно довкола а відтак пустив ся чим скорше в ту уличку; єї називано „пивницею". Назва була таки незле підобрана, бо хоч то було саме перед дванайцятою годиною в полудне, то там було так темно і понуро як в пивници а на прихожого повіяло стухлостию.

Улиця крутила ся вужем. При однім закруті показала ся матово червона ліхтарня. Она служила за вивіску якоїсь коршми.

Підійшовши до ліхтарнї, Бляк станув. Видоптані сходи вели до якогось значно під уровенем улиці положеного помешканя. Пусті співи і дикий регіт доходили звідтам.

Він зійшов ховзкими сходами на долину і отворив двері. Із середини повіяло густим тютюновим димом так, що в першій хвили не міг нїчого розпізнати. Але він, видко, знав там уходи, бо не надумуючись, звернув ся на право до шинківного стола і казав собі дати горівки з імбіром. Але ані не покушав єї, лиш опер ся плечима об стіл і наложив собі люльку на короткім цибусї.

— Чи єсть тут рудий Джоб? — спитав Бляк господаря почерез плече по малій хвилинцї.—Дістав сеї ночи даром кватиру в Скотленд Ярдї.

— А гладкий Люіс?

— Казав, що має нинї якусь орудку в Кивнтґарденї [1]).

---

[1]) Coventgarden — площа в Льондонї, де продають овочі і цьвіти.

небезпечність дальшої анархії в Марокку. Арабский рух може перекинути ся з Марокка до ораньскої провінциї в Альжирі і викликати ворохобню в посілостях францускиx в Африці. З другого боку безнастанні битви Французів з Арабами марокканьскими під Казаблянкою не доводять до ніяких вислідів, а навіть обнижують повагу Франциї. Ґенерал Льотей подав плян ділання, котрий скоро довів би до успокоєння Марокка. Сей плян полягає на збільшеню оружних сил в Альжирі і під Казаблянкою, а відтак дві армії францускі мали би вирушити одна із всходу з Альжиру, а друга з півночи під ґенералом д'Амад. Обі армії мають заняти столицю Фец і Маракеш, себ то ціле Марокко. Не відомо, чи сей плян принято. На всякий спосіб була би то вже велика кольоніяльна війна.

Льондоньскі купецкі круги, котрі довший уже час заходить ся против союза з Японцями, розповсюджують вісти, що японьскі аґенти пособляють повстаню в Індиї. Там має бути великий заговор, в котрім беруть участь індийскі революцийники, що дістають гроші і оружє від Японців. Сей заговор наміряє викликати велике замотанє военне в середній Азиї, щоби недопустити до порозуміня між Анґлією а Росиєю. Ті крамоли обхопили цілу Індию. Афґаністан і Персию. Також в анґлійских кругах правительственних уважають положенє в середній Азиї, дуже грізним. Можливо також, що Анґлія хоче вихіснувати теперішні події до забору Афґаністану і такі вісти розповсюджує лише для обаламученя прилюдної опінії.

Новинки.

Львів, дня 9-го мая 1908.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс комісаря повітового, Кароля Марияньского, з Борщева до Жовкви.

— **Службу листоноса сільского** заводить ся з днем 16 мая при уряді почтовім в Краснім в двох округах, а то: в понеділки, середи і пятниці для місцевостий Фирлеївка, Вільшанка, Скнилів і Бартків, а ві втірки, четверги і суботи для Приставалок, Брикони і Пітрич.

— **Дрібні вісти.** З Опави на Шлеску доносять, що в наслідок безнастанних дощів і таяня снігів в горах Висла прибула і залила кілька місцевостий. — На диетаря Романа Войтовича напав в алеї ведучій до головного двірця якийсь драбиско і зранив его ножем досить значно в груди. — На площи Ґолуховских нотований злодій Адам Мачура витягнув якіїсь пані полярес з грішми. Крадіж спостережено, а злодій кинув полярес і почав втікати; его зловлено і відставлено на поліцию. — З Бомбаю доносять, що сими днями наїхали на себе в північно західній провінциї два поїзди, а в наслідок катастрофи, яка з того настала, ще й займили ся; 250 людий мало притім згинути.

— **Страшні наслідки неосторожности.** Минувшого тиждня відбувало ся коло Солонки і Жиравки стріляне з пушок острими набоями. Підчас такого стріляня лиш декотрі кулі пукають, а ті, котрі не пукли, збирає войско. Видають навіть приказ, що коли би хтось із селян знайшов непукнену кулю, щоби віддав еї войску. За то команда артилерії навіть платить. Отже в Жиравці два якісь селяни, котрих імена поки що незвістні, знайшли арматну кулю і замість віддати еї войску, пішли до коваля та попросили его, щоби він еї розбив. Коваль не хотів того зробити і вийшов з кузьні до свого помешканя. Тоді оба паробчаки взяли ся самі розбивати кулю. Молодший держав кулю, а старший валив молотом в неї. Наслідки були такі, що бомба вибухла і обірвала хлопцеви обі руки та розірвала живіт, а старшому урвала одну руку. Селяни з Жиравки по тій пригоді донесли войску, що ще один селянин має таку кулю, а капітан еї відобрав.

Як довідуємо ся в послідній хвили, поранені суть рідними братями і синами селянина Петра Илькова в Жиравці. Старший з них Михайло має літ 22, а молодший Іван 18. Они знайшли дня 5 с. м. шрапнель коло Солонки і принесли его около 3 год. по полудни до кузьні коваля Франца Ґлятта. Чи той шрапнель вибух в такий спосіб як повисше описано, не знати. Обох тяжко зранених братів привезено до львівского шпиталю.

— **В справі загальних зборів „Дністра“.** На питане, хто має право участи в загальних зборах Товариства взаїмних обезпечень „Дністер“, відповідаємо на основі статутів, що право участи в зборах має кождий член, обезпечений в „Дністрі“, однак право голосованя мають лише ті члени, котрі в попереднім році (1907) обезпечували тревало будинки або движимости що найменше на квоту 2.000 К вартости. За церкви і комітети парохіяльні голосують предсідатель комітету або член комітету до того уповажнений, за малолітних їх опікун. Яко леґітимация до участи в загальних зборах зглядно до голосованя на них служить кождому управненому членови его поліса асекурацийна, котру треба конечно взяти зі собою на збори. — Постійні члени, котрі обезпечають на меншу суму як 2000 К, вибирають з поміж себе в кождій громаді одного повновластника, коли сума обезпечень „Дністра“ в тій громаді виносить більше як 30.000 К. Такий повновластник має право участи і голосу на загальних зборах і в тій цїли повинен мати повновласть. Член управнений до голосованя може дати ся заступити на загальних зборах, але лиш таким самим членом і в тій цїли має ему вручити відповідну повновласть, однак одна особа може мати лише одну повновласть, так, що жаден член не може мати більше, як два голоси (оден свій власний, а другий на підставі повновласти). — Вкінци пригадуємо, що загальні збори „Дністра“ відбудуть ся в найблизший четвер 14 мая о годині 10 рано в будинку „Дністра“ ул. Руска ч. 20, — а не 15 с. м., як в деяких часописях хибно оголошено.

— **Диямант забавкою дітий.** Чотири роки тому назад знайшов якийсь візник в Берлині, що розвозив вугле, на улици малий блискучий ланцушок. Він подиймив его і приніс до дому а не знаючи, яку знайшов дорогоцінність, дарував его дітям якоїсь знакомої собі вдовиці. На тім ланцушку був брилянт, що представляв вартість 9.000 до 12.000 кор. Через чотири роки бавили ся діти тим диямантом, аж ось недавно тому матїр їх знайшла ся в грошевім клопоті і хотіла ланцушок заставити, але їй давано на него лиш 50 сотиків. Она пішла тоді до якогось годинникаря а той пізнав ся на вартости а підозріваючи якусь нечисту справу, дав знати на поліцию, котра забрала ланцушок. Показало ся, що ланцушок був з плятини а диямант правдивий і дуже красно шлюфований. Вість о тім дістала ся до ґазет і небавком зголосила ся властителька згубленої дорогоцінности, жінка придворного співака Кравза, котрий привіз їй був ту дорогоцінність з Америки, на спомин своєї артистичної подорожи по Америці. Ланцушок з диямантом коштував дійстно 12.000 корон.

† **Померли:** Др. Володислав Охенковский, професор і бувший ректор львівского університету, помер вчера нагло о 10 год. ве-

---

— Бляк обернув ся. — Бене, мені треба сейчас кількох безусловно певних людий. Чуєте, Бене? Безусловно певних! Можна, бачите, забрати тисяч фунтів.

Шинкар нащурив уши. — Кілько?

— Прикраса і футро вартости яких тисяч фунтів. Відтак ще й костюми, котрі також щось принесуть, але то вже не рахує ся. Отже двох певних людий, Бене, щоби нам не втекли.

Шинкар ніби обидив ся. — Певних? Хиба може котрийсь з тих, котрих я нараїв, задержав для себе хоч би лиш один феник? Ми тут всі певні. Але чи тоті річи треба дійстно лиш забрати?

— Просто взяти і принести, Бене. Але попри то треба ще й трошки влому удати. Треба, щоби я тих людий сам поучив.

Шинкар споглядав на свого гостя з правдивим подивом. — То з вас артист в своїм фаху — сказав він з тиха а відтак крикнув голосно: Джозі, — Нік! Галльо!

Два справдешні типи льондоньских злочинців підняли ся і заложивши руки в кишені, приступили близше.

Бляк показав на двері, що вели до якоїсь комірчини. Бен отворив їх. І підчас коли Бляк з Джозім і Ніком засіли до замащеного стола, шинкар вніс величезну фляшку горівки і поставив перед них.

Джезі і Нік не питаючи богато налили собі а господар відступив ся і замкнув двері за собою.

Бляк не довго поучував. Оба хлописка вийшли небавком з комірчини знову, поправили собі шапки на голові і вийшли сходами на улицю.

Бляк лишив ся в комірчині. Шинкар від часу до часу заглядав до него.

— Я гадаю, що прикрасу і футро пішлемо на цілеччину. В Льондоні ціни за низькі.

— То вже зовсім ваша річ, Бене. Я жадаю лиш, щоби ми честно порахували ся, коли вже все буде впорядковане.

— Ми межи нами...

— Добре, добре. Я вам зовсім вірю. Як би не то, то я би вже давно куди инде звернув ся.

— — — — — — — — — — —

Не минула ще друга година, як Джозі і Нік вернули з великими пакетами під пахами. Они виконали поручене основнійше як були повинні. Вискаливши зуби, стали розпаковувати. Подушка з софи, годинник, вази, дрібна посудина, настільник, занавіси показали ся з пакунків.

Але Бляк допитував ся за прикрасою і футром.

Та й то віддали ему ніби торжественно. Господар запрятав зараз тоту дорогоцінну добичу. Джозі і Нік дістали від Бляка чотири ґвінеї, подякували і засіли знову коло свого стола.

— Коли можу прийти до обрахунку? — спитав Бляк господаря.

— Мушу мати що найменше чотири тиждні часу. Але може би вам придало ся щось наперед?

Бляк відказав ся гордо того. Він знав, що при „обрахунку“ то би ему сильно зашкодило. Він взагалі мусів зберігати собі повагу „артиста в своїм фаху“.

— — — — — — — — — — —

У всїх вечірних часописях появив ся довгий опис нечувано зухвалої крадежі з вломом в Корнгіль та й у всїх повтаряли ся слова: От як приймає Анґлія своїх гостий! — То додало огню публиці, бо Анґлійця не вільно чіпати за его гостинність.

Виступленє пані Івети Ренар того вечера було справдешним тріюмфом. Але бо она й грала знаменито. Еї майже таки засипали вінцями і цьвітами. Але наспівали й грубші дарунки. А як сего вечера так було точно й слідуючих.

Она обовязала ся була контрактом виступати через дві неділї, але публика домагала ся конче ще якогось додатку а дирекция, котра була дуже вдоволена касовим успіхом, обіцяла їй добре заплатити, щоби лиш еї ще на якийсь час задержати.

Она мала на дальші гостинні виступи виїхати до Ню-Йорку. Еї минеджер розпорядив каблевою телеґрамою, що потреба і так лишила ся она ще вісім днів довше в Льондоні.

В послідних днях свого побуту написала она до пана Франсіс Тімоті Бляк, Реджент стріт 121 лист того змісту, щоби він був ласкав на другий день прийти. На листі підписала ся лиш одною буквою.

Ждала й ждала, але містер Бляк не показував ся. Она написала ще раз і на другім боці куверти подала свою адресу. На другий день вернув лист з дописком почти, що адресата не можна відшукати.

(Дальше буде).

чером на удар серця. Покійник був ще вчера вечером зовсім здоров, брав участь в науковім засіданю а вернувши домів в найліпшім гуморі, засів до вечері. Повечерявши встав від стола і впав на землю. На поміч наспіли зараз проф. др. Ґлюзіньский, др. Ляндав, проф. др. Зембіцкий, проф. др. Ренцкий і проф. др. Лукасевич, але всяка поміч показала ся вже спізнена, бо професор Охенковский вже не жив. — Анґеля з кн. Ґедройців Вислоухова, матір редактора „Kurjer-a Lwowsk-ого", померла в селі Соха, гродненьскої ґубернії в Росиї. — Йосиф Амврозий Рехтенберґ, емеритований професор ґімназ., бувший учитель в львівскій і станиславівскій ґімназиї, помер у Львові в 86-ім році житя. — Ксаверий Білиньский, парох в Лівчицях, горожаньского деканата помер дня 7 мая в 72-ім році житя а 44 сьвященьства. — Наталія Ортиньска, жена катехита при учительській семінариї в Самборі, померла дня 6 с. м. в 40 р. житя. — Текля з Обушкевичів Чирняньска, вдовиця по сьвященику, померла в Перемишли дня 6 с. м. в 80 році житя.

Всячина

для науки і забави.

— **Чи можливе завмерте або летарґ?** Наші читателі пригадують собі ще тоту вістку, яку ми подали в перших днях цьвітня, що десь там коло Перемишля нїби помер був якийсь богатий 70-лїтний селянин Тимко Новак і его вже були поховали, а він тимчасом лиш був завмер і віджив в домовині в хвили, коли гробар вже майже зовсім єї був присипав. Ми повторили були ту вістку за другими ґазетами, що не були при тім і не виділи того на власні очи, то й висказали сумнїв, чи дійстно так було і чи цїла тота істория не звичайна лиш видумка. Трохи подібну, лиш не так траґічну а більше, можна би сказати, романтичну історию рознесли сими днями по сьвіті анґлїйскі ґазети. В анґлїйскім місті Тонбрідж мала стати ся така істория:

Якась пані Картон, жінка урядника зелїзничого, померла по короткій недузї і єї зложили в домовину. Тимчасом она була лиш завмерла і чула все, що довкола неї діяло ся, лиш не могла анї рушити ся анї відозвати ся. Саме перед тим, коли мали вже віко пришрубувати до домовини, попросив засумований чоловік, щоби его лишили на хвильку самого з помершою. Коли він нахилив ся над лице помершої, щоби єї поцїлувати, почув, що єї уста ще теплі. Закликав зараз лікаря а той пізнав, що нїби то померша женщина поправдї була лиш завмерла, і казав єї відставити до шпиталю, де она віджила і подужала. Она розповіла, що все чула, що довкола неї діяло ся і страх єї взяв, коли вчула, що єї мають живцем поховати; але она не могла рушити ся і нїякого дати знаку. Лиш то єї уратувало від страшної смерти, що чоловік своїми устами відчув, що она ще не застигла на віки.

В виду таких і тим подібних оповідань, котрі досить часто повтаряють ся, насуває ся мимо волї питанє, чи можливе таке завмерте, щоби когось живцем похоронено мимо того, що тїло помершого повинно полежати три доби, заким буде похоронене? Щоби на се питанє відповісти, треба насамперед розважити добре, що то єсть завмерте а летарґ.

Насамперед треба зробити ріжницю межи завмертєм а летарґом, бо у нас менше просьвічені круги мішають одно з другим. Летарґ то єсть рід хоробливої сонливости, глубокого сну, з котрого чоловіка не можна розбудити, але все-таки суть познаки, що він не вмер. Летарґ подібний єсть до сну тих зьвірят, що засипляють на зиму. Тимчасом завмерте або асфіксия єсть найвисшим степенем омлїня, при котрім здає ся, що в чоловіці щезли вже всї прояви житя, хоч поправдї житє в нїм ще не скінчило ся, бо в тілї все ще відбуває ся хоч дуже слабо обміна творив. Завмерлий тратить всю сьвідомість (отже не може чути і розріжнити та зрозуміти то, що довкола него діє ся), вражливість змислів в нїм завмерла а биття серця і живчиків не можна вже відчули. Так само не видко, щоби завмерлий дихав, тїло поблїдне і постуденіє, можуть на нїм виступити навіть синяві пляни а навіть настати заковязь так, що завмерлий виглядає майже зовсім як би справдешний мерлець. В таким случаю звичайні люди можуть легко погадати, що мають тут дїло зі справдешним мерцем, але лікар може завсїди розпізнати, чи хтось помер чи нї, бо має прилад, за помочию котрого може дослухати ся, чи серце ще бє ся, хоч би й дуже слабо, чи нї.

Впрочім суть познаки, по котрих навіть і не-лікар може пізнати, чи хтось вже помер, чи нї. По смерти, коли тїло застигне, приходить заковязь, значить ся, тїло деревіє. По якімсь часї заковязь пускає і тїло зачинає гнити, а се найліпший і найпевнїйший доказ смерти. Розходить ся тепер лиш о то, чи той, хто лиш завмре, може видержати довший час, щоби дійстно не помер і чи може з того завмертя сам пробудити ся? Др. Герман Декер (Штутґарт) заперечує одному і другому. Він каже, що серце і мозок можуть хоч би й при найглубшім омлїню видержати лиш кілька годин дуже слабе відживлюванє, длятого завмерлі по кількох або кільканайцяти годинах мусять померти, що опісля показує гните тїла З тої самої причини не можуть они самі пробудити ся, скоро не дати їм помочи зараз в першій хвили. З того виходить, що всякі оповіданя про померших, котрі в гробі пробудили ся, треба принимати з певним недовірєм, тим більше, що правдивости їх нїколи зовсім напевно не провірено.

— **Як здобуває ся практику.** Молодий париский лікар Жан Моніє надармо виглядав, щоби хтось приходив до него по раду і поміч. Про него нїхто не знав в місті. Одного разу приступає він до дверника в якійсь палатї при ул. Ріволї і питає: Чи тут мешкає пан доктор Моніє?

— Нї мій пане, такого тут нема.

— Як то нема? А прецї то я сам доктор Моніє.

На другий день приходить він знову, але вже приправив собі бороду, убрав перуку і помалював лице та питає знову: Чи пан доктор Моніє дома?

— Нема! — відворкнув дверник.

— Коли бо є, то я сам — сказав Моніє і пішов собі як першим разом.

В два днї опісля приходить він знову, але вже инакше перебраний і питає знов дверника за доктором Моніє.

— Тут такого нема!

— Коли бо є — відповів дотепник — бо то я сам.

— Коли ще раз тут прийдете — сказав на то розлючений дверник — то я вам дам инакшу відповідь. Розумієте?

Моніє пішов до дому, сїв коло стола і написав до кількох своїх приятелів: Любий друже! Я змінив помешканє і мешкаю тепер при ул. Ріволї ч. 21. Будь так добрий і прийди до мене будемо обходити посьвяченє нового помешканя.

Вечером приходить один з приятелів молодого доктора і питає дверника: Де тут мешкає доктор Моніє?

— Що? То ви тут знову? — крикнув розлючений дверник і нещасливий приятель вилетів за двері.

За хвильку прийшов другий і дістав таку саму відповідь і так всїх гостий стрітила така сама судьба, аж осточно дверник сам вже зміркував, що то якісь невинні люди і що він пімстив ся на них за збиточливість якогось другого.

Тота подія дістала ся до ґазет, цїлий Париж сьміяв ся, а доктор Моніє став звістний в цїлім місті і роздобув собі тим способом велику практику.

— **Осторожний бактеріольоґ.** Звістний францускій учений Люи Пастер, котрий відкрив, що скаженина скажених псів переносить ся на людий за помочию дуже маленьких грибків або бактерий і що штучним прищіплюванєм скаженини можна покусаних людий ратувати від скажености, запросив був одного разу свого зятя і других гостий до себе. Коли по обідї подали на десер черешнї, казав Пастер принести собі склянку води і полокав в нїй кожду черешню, заким ще єї спожив. Зацікавлені і здивовані споглядали на то его гостї а Пастер скористав з тої нагоди, щоби їм в довшім викладї доказати, як шкідливі можуть бути бактериї, що осідають на лупинцї черешнї Від довшого говореня захотїло ся ему пити і коли скінчив говорити, вхопив борзо склянку, в котрій полокав черешнї і — одним духом випив всю воду.

— **Край касиерів.**

Іцик (котрий якраз читає, що Колюмб був першим Европейцем, котрий зайшов до Америки) питає тата: Татеню, чи Колюмб був також касиером?

Телеґрами.

Відень 9 мая. На вчерашнім засїданю палати послів внесли пп. Марков, Кльофач і Брайтер інтерпеляцию до президента міністрів з запитанєм, чи звістно ему, що півурядові часописи нїмецкі приписують актови поклону князїв нїмецких значінє політичної демонстрациї, що ненїмецкі а особливо славяньскі народи наповняє великим непокоєм. Чи президент міністрів готов єсть зложити заяву, в котрій міг би усунути тоті обави.

Відень 9 мая. В послїдних днях зложили між иншими слїдуючі володїтелї і князї желаня Цїсареви з нагоди ювилею: італїяньский король Віктор Емануіл, іспаньский король Альфонс, король портуґальский Мануіл і королева Мати Амелія, король Віртемберґский, кн. Ернест Саско-Альтенберґский, кн. Филип Орлеаньский, кн. баварский Рупрехт, кн. король Едвард, кн. пруский Фридрих Генрих, кн. Юрий Саско-Майнінґский, кн. пруский Фридрих Леопольд, кн. Альбрехт Турн-Таксіс ітд.

Петербург 9 мая. Звітник комісиї для континґенту рекрутів доказував на засїданю думи, що континґент рекрутів, котрий в 1908 р. виносить 496.000 мужа, мусить бути ухвалений до 14 с. м., бо в противнім случаю позістає в силї континґент з минувшого року. Але цифра жаданого континґенту єсть за висока і комисия вносить длятого зменшенє на 456.000. Міністер Редіґер заявив, що правительство готове взяти під розвагу справу порушену комисиєю.

Теґеран 9 мая. Шах повідомив парлямент, що бажає собі, щоби суму 18.000 томанів, признану з нагоди роковин его уродин, призначено для жителів Урмії, котрих Курди ограбили. Парлямент ухвалив вислати ту суму до Урмії а устроїти власним коштом ілюмінацию.

Прага 9 мая. Професор хемії тутешного ческого унїверситету др. Август Бельоглявек помер.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Ловиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).